

PAG 2

PAG 5

PAG 7

PAG 10

BEKEND VAN HET BERENBOS IN RHENEN

www.BEARSinMIND.org

Beren en bijen

Als beren een bijenkolonie vernielen kan dat vervelende gevolgen hebben. In Slowakije werken ze aan een oplossing.

Roemenië

Het blijft oppassen in Roemenië; er hoeft maar iets te gebeuren en de media verkondigen dat er teveel beren zijn.

Kooiberen

Wat gebeurt er eigenlijk in Georgië om de beren die gevangen worden gehouden te helpen?

Winter

Ondanks het warme weer gingen de meeste beren keurig in winterrust. Zo hoort het in de winter.

FEBRUARI 2020

Deze Berekrant is een uitgave van BEARS in MIND - Stichting voor beren

Berekrant

104

Een nieuw leven voor Buya en Medo

De Bulgaarse beren Medo en Buya leefden de afgelopen jaren in het Large Carnivore Education Centre in Vlahi. Ze vielen onder de zorg van de Bulgaarse partner van Bears in Mind, Balkani Wildlife Society (BWS). Helaas heeft deze organisatie, zoals veel andere NGO's en 'groene' organisaties in Bulgarije, het erg moeilijk onder de huidige regering. Goede zorg voor de beren kon niet meer worden gegarandeerd. Dus werd er gezocht naar een nieuw thuis voor de twee beren. Na een uitgebreide zoektocht verhuisden de beren onlangs naar hun nieuwe verblijf in Italië.

Roofdieren educatie

Het ontstaan van het educatief centrum voor grote roofdieren in de Balkan (wolf, lynx, jakhals en beer) begint eigenlijk bij circusbeer Medo. In 2005 werd Medo bevrijd en geadopteerd door BWS. Bears in Mind en de Nederlandse Dierenbescherming hadden inmiddels een akkoord gesloten dat ze gezamenlijk de kosten zouden dragen voor de bouw van het verblijf voor Medo. Eind 2005 verhuisde Medo naar dit nieuwe verblijf, waar hij bijna 14 jaar heeft gewoond. Meer achtergrond informatie over beide beren vindt u op pagina 9.

Op naar Italië

Er werd gezocht naar een groot natuurlijk en bosrijk verblijf waar de twee beren de rest van hun leven samen konden doorbrengen. Bears in Mind bezocht daarom in 2018 het centrum voor inheemse Alpen fauna in Aprica, beter bekend als L'Osservatorio Eco-faunistico Alpino di Aprica. Dit centrum beschikte over een voormalig berenverblijf: een bosrijk gebied van 10.000 m², met een natuurlijke vijver en riviertje. De perfecte plek! Na een lange procedure kwamen de beren gezond en wel op 4 augustus 2019 aan in Aprica. Hier voelen Buya en Medo zich inmiddels helemaal thuis!

Medo maakte deel uit van een circus dat de deuren moest sluiten. Men was van plan deze beer te euthanaseren.

Het Educatieve Centrum in Vlahi werd veel door schoolklassen bezocht. Ze leerden over de roofdieren.

Buya was een 'probleembeer' uit het wild die in het voormalige fokstation voor de jacht, Kormishosh, werd geplaatst.

BEREWEETJE

Het Berefeest vindt dit jaar plaats op zondag 31 mei.

Donateurs ontvangen hiervoor activatiecodes.

CODES

Donateurs ontvangen op de achterzijde van de adresdrager van deze Berekrant weer de codes voor het Berefeest, en mede-eigenaren codes voor vrijkaarten voor Ouwehands Dierenpark. Via de website van Ouwehand kunnen de codes worden omgezet in een gratis ticket.

www.ouwehand.nl

De blik van Philipp Jordan

BIJEN HELPEN BEREN TE BESCHERMEN

Sinds 2019 ondersteunt Bears in Mind een project in Slowakije met als doel meer draagvlak creëren voor het op vreedzame wijze samenleven tussen mens en beer. Doordat de Slowaakse berenpopulatie het afgelopen decennium steeds verder is gegroeid, nemen ook de conflicten toe. Dit heeft tot direct gevolg dat de publieke opinie over beren steeds negatiever wordt. Hierdoor neemt het draagvlak om deze bijzondere dieren te beschermen steeds verder af.

Bijenkasten

Schade door beren aan bijenkasten zorgt in Slowakije voor veruit de meeste schade claims. Tussen 2005 en 2016 werd 29 % van alle compensatie door de overheid uitbetaald aan bijenhouders. Het door partner Slovak Wildlife Society (SWS) uitgevoerde project heeft als belangrijk doel directe gevallen van overlast door beren te helpen voorkomen. Incidenten leiden nu nog te vaak tot drastische maatregelen, zoals een leven lang in gevangenschap of zelfs afschot. Voor het project zijn in 2019 op vijf verschillende locaties in de Liptov regio (Noord-Slowakije) elektrische hekwerken rond bijenkasten geïnstalleerd. De locaties zijn gekozen vanwege herhaaldelijke schade door beren en de interesse vanuit de bijenhouders om deel te nemen aan een dergelijk pilot project. De bijenhouders hebben actief meegeholpen bij de installatie van de

hekwerken. Door de bijenhouders op deze wijze actief bij het project te betrekken, zijn ze extra gemotiveerd om mee te werken aan deze preventieve maatregelen. Na installatie werd de bijenhouder niet alleen eigenaar van het hekwerk, maar was hij ook verantwoordelijk voor het onderhoud.

Trial & Error

Sommige bijenhouders hadden zelf al eerder met elektrische hekwerken geëxperimenteerd. Deze hielden de beren echter niet op afstand. De nieuwe hekwerken voldoen aan de door experts opgestelde kwaliteitseisen en richtlijnen voor bear-proof fencing. De effectiviteit werd vastgelegd door cameravallen, door berensporen nabij de bijenkasten te onderzoeken en door de persoonlijke ervaringen van de bijenhouders te registreren.

Sinds de installatie van de hekwerken op de vijf pilot locaties, is er geen enkele vorm van schade meer gerapporteerd.

Het demonstreren en adequaat vastleggen van de effectiviteit van deze preventieve methoden is van groot belang. Alleen op deze manier raken de lokale bevolking, wildbeheerders en

beleidsmakers ervan overtuigd dat dergelijke methoden werken als alternatief voor het opsluiten of doden van 'probleemberen'. Verschillende wetenschappelijke bronnen geven aan dat er nog niet genoeg studies gewijd zijn aan de bewezen effectiviteit van preventieve afweermethoden. Nog een belangrijk doel van dit project!

Beste Berenbeschermers,

2020, een nieuw jaar, een nieuw begin! Hopelijk wordt het een 'beregode' jaar! Gelukkig hebben de bewoners van Het Berenbos geen last gehad van de jaarwisseling. De beren zijn nog bijna allemaal keurig in winterrust, zoals het hoort in de winter. Terugkijkend op 2019 is er één gebeurtenis die direct naar boven komt: het overlijden van beer Keta. Met pijn in het hart hebben we deze rustige berin op leeftijd in moeten laten slapen. Daar staat tegenover dat er gelukkig een heleboel beren in gevangenschap een beter leven hebben gekregen. Het perfecte voorbeeld hiervan vormen de drie Litouwse beren die naar een prachtig park in Ierland verhuisden. Op pagina 3 van deze Berekrant vindt u het traditionele projecten overzicht van het afgelopen jaar.

Een andere grote gebeurtenis was de verhuizing van Medo en Buya. De aanleiding was natuurlijk niet zo leuk; onze Bulgaarse partner Balkani Wildlife Society ontbrak het aan middelen om beide beren nog langer in het educatiecentrum voor grote roofdieren te huisvesten. Balkani klopte bij Bears in Mind aan voor hulp, en gelukkig vonden we snel de

perfecte nieuwe plek voor Medo en Buya: een opvangcentrum in de Italiaanse Alpen! Hier zijn beide beren inmiddels helemaal thuis. Veel meer hierover, met prachtige foto's van de beren in hun nieuwe verblijf, vindt u op pagina's 1 en 9.

Dit jaar vindt het Berefeest plaats op zondag 31 mei. Al onze donateurs ontvangen bij deze Berekrant net als vorig jaar weer activatiecodes voor het Berefeest, en relaties zoals mede-eigenaars ook codes voor vrijkaarten voor Ouwehands Dierenpark. De codes zijn geprint op de achterkant van de adresdrager, dus bewaar deze goed! En wat ik u ook nog wil melden: op zaterdag 19 september zal er een groot evenement door Bears in Mind worden georganiseerd. Wat er precies gaat gebeuren is nog een verrassing. Leuk om te weten: op dezelfde dag zal ook nog eens de derde editie van de Bears in Mind Award plaatsvinden. Genoeg om naar uit te kijken dus!

Een beregroet,
Bert

De nabije toekomst

SWS gaat het komende jaar verder met het testen in het veld en het plaatsen van meer hekwerken. Parallel hieraan ontwikkelen

ze educatief materiaal en organiseren ze bijeenkomsten / workshops voor bijenhouders en de lokale bevolking in bereengebied.

OVERZICHT PROJECTEN 2019 - 2020

Wereldwijd steunt Bears in Mind berenbeschermingsprojecten die beren in het wild beschermen en beren in nood helpen. Door deze projecten te steunen hopen wij een bijdrage te leveren aan een wereld waarin beer en mens in harmonie samen kunnen leven. Hieronder vindt u een beknopt overzicht van de activiteiten in 2019 en enkele nieuwe projecten voor 2020. Uitgebreide beschrijvingen van alle projecten vindt u op www.BEARSinMIND.org.

Natuurbeschermingsprojecten

Azië 2018-2019

De focus van dit project ligt op China, met de enorme markt voor Traditionele Chinese Medicijnen. Er is o.a. gekeken naar de verhouding tussen de handel in berengal van 'boerderijberen' ten opzichte van berengal van wilde beren. Ook is een uitgebreid online marktonderzoek gehouden. De resultaten zijn geanalyseerd en uitgewerkt. Er zijn belangrijke inzichten verkregen in de online handel van berengal, het natuurlijke en synthetische product, in de voorkeuren van lokale bevolking en de beweegredenen voor het gebruiken van berengal. Met deze inzichten kan er gericht voorlichting plaatsvinden ter vermindering van het gebruik van berengal.

(partners: IUCN, Oxford University)

Bulgarije 2018-2019

In 2017 is begonnen met het in kaart brengen van de Oost-Balkan berenpopulatie. Hiervoor werden zogenaamde 'non-invasieve' genetische methoden gebruikt (het verzamelen van poep en haren voor DNA materiaal en analyse), werd een genetische databank aangelegd en zijn strategieën voor monitoring bepaald voor zowel Griekenland als Bulgarije. Mede door medewerking van de Universiteit van Cardiff, gespecialiseerd in moleculaire genetica, kunnen de samples nog specifiek geanalyseerd worden. Ook in Bulgarije zijn deze inzichten van levensbelang vanwege de steeds negatievere houding van de bevolking en de druk van de jachtcommissies om de quota te verhogen.

(partner: Balkani Wildlife Society)

Ecuador 2016-heden

Doel is om inzicht te krijgen in sociaal- en markeergedrag bij brilberen. Tevens inzicht krijgen in populatie dichtheden in het onderzoeksgebied en het in kaart brengen van de belangrijkste habitat kenmerken. Ook is er een database met genetisch materiaal aangelegd. De tussentijdse bevindingen zijn gepresenteerd tijdens het IBA (International Bear Association) berencongres in Slovenië. De eindresultaten worden in september 2020 gepresenteerd tijdens het IBA congres in Montana (USA), en op twee lokale conferenties in Zuid-Amerika. Het onderzoeksteam heeft technieken in het veld verder weten te verbeteren. Er is data verzameld over het bijzondere gedrag en de lokale verspreiding van brilberen in de nevelwouden van Ecuador, maar ook over de conflicten tussen beer en mens. Het deel van het project dat door Bears in Mind gesteund wordt, zal aan het einde van dit jaar afgerond worden.

(partner: Universidad Técnica Particular de Loja)

Roemenië 2018-heden

Hoewel de jacht op beren in Roemenië is verboden, blijft de situatie erg gespannen en worden er regelmatig toch vergunningen voor het afschieten van 'probleemberen' verstrekt. Milvus heeft als doel het verbeteren van de publieke kennis en het accepteren van de soort, het verbeteren van de wetenschappelijke kennis en inzicht krijgen in fragmentatie en verlies van leefomgeving en de gevolgen daarvan voor de bevolking. Helaas staat de bescherming van de beren in Roemenië ernstig onder druk door een toename in dodelijke incidenten dit jaar (8 mensen overleden), aanvallen door beren, maar ook meer aangereden beren. Dit wekt bij velen de indruk dat de populatie te veel gegroeid is en er drastische maatregelen genomen moeten worden. Lees ook meer hierover op pagina 5.

(partner: Milvus Group).

Slowakije 2019-heden

Hier is het doel mens beer conflicten te vermijden in de dichter bevolkte gebieden. Specifiek zal dit project zich richten op de meest voorkomende conflicten; die tussen beer en bijenhouders met veelvuldige schade aan bijenkorven en bijenvolken tot gevolg. Hoofdzakelijk voorlichting op het gebied van non-invasieve bescherming van gewassen zonder dodelijke afloop of in gevangen name van de beer. Lees hierover meer op pagina 2.

(partner: Slovak Wildlife Society)

Berenwelzijnsprojecten

Bosnië 2018-heden

In 2018 heeft de Bosnische partner van Bears in Mind een inventarisatie gemaakt van beren in nood in Bosnië en Herzegovina. Uit dit onderzoek kwam naar voren dat er 11 beren onder slechte omstandigheden in gevangenschap leven. Er is een gedetailleerd handboek gemaakt van de bevindingen, en dit is gepresenteerd en overhandigd aan de overheid. Doel is het vinden van een structurele oplossing door de bouw van een opvangcentrum voor beren in Bosnië. De eerste fase, het vooronderzoek in de aanloop naar het opzetten van een berenopvang, is bijna afgerond. Inmiddels hebben Koen Cuyten en Ingrid Vermeulen een opzet gemaakt voor een

project plan en de partner in Bosnië is inmiddels de financiële kant van dit omvangrijke project in kaart aan het brengen. In 2020 zullen we mogelijk de eerste paal de grond in slaan!

(partner: University of Banja Luka / Centre for the Environment).

Georgië 2018-heden

Samen met haar Georgische partners werkt Bears in Mind nog altijd aan oplossingen voor de vele beren in nood. Doel in 2019 is om een grootschalige campagne op te zetten om de bevolking van Georgië ervan bewust te maken dat het (privé) houden van beren in gevangenschap niet kan en een negatieve invloed heeft op de fragiele wilde populatie. Door de plotseling instabiele politieke situatie ten tijde van aanvang van het project in juni, is de start uitgesteld tot november 2019. Inmiddels is de situatie weer gekalmeerd en is de benodigde apparatuur aangeschaft. De eerste stuurcommissies hebben plaatsgevonden en het project is weer van start gaan. Meer hierover op pagina 7.

(partners: NACRES en SEED)

Mondiaal www.bearalert.org

Bear Alert (www.bearalert.org) is de website waar meldingen van beren in nood kunnen worden gemaakt. Dankzij dit platform kunnen we goed inventariseren waar beren in nood zich bevinden en zorgen dat zij een beter leven krijgen. Centrale, online database met meldingen van beren in nood van over de gehele wereld. Partners, NGO's, GO's, dierentuinen en particulieren kunnen hier een melding plaatsen. Geregistreerde gebruikers hebben toegang tot de informatie van individuele beren ten einde deze beren op een zo efficiënt mogelijke wijze te kunnen helpen.

Mondiaal www.largebearenclosures.com

Het succes van en de ervaringen met Het Berenbos in Rhenen zijn vertaald naar een website. NGO's, overheden en mensen uit de dierentuinwereld hebben zich geregistreerd en hebben toegang tot de inhoud van de website. Deze gebruiken ze als informatiebron bij het opzetten of aanpassen van berenverblijven. Eind 2019 is begonnen de gehele website in een nieuw jasje te steken, mede omdat het platform waarop de website in 2008 was gebouwd, niet meer compatible was en virusgevoelig bleek.

Oekraïne 2019-heden

In Oekraïne leven momenteel naar schatting zo'n 400 beren onder erbarmelijke omstandigheden in gevangenschap. Een lokale NGO heeft een opvangcentrum voor enkele

van deze beren en wil graag dit jaar verder uitbreiden. De bijdrage van Bears in Mind heeft betrekking op de inrichting van de veterinaire behandelkamer waar nieuwe beren binnen gebracht worden. Bears in Mind zal daarnaast, samen met enkele partners, een bezoek brengen aan Oekraïne om de problemen verder te inventariseren en samen met de overheid aan oplossingen te werken.

(partner: Eco-Halych, Ukraine)

Educatie- en voorlichtingsprojecten

Bulgarije 2018-2019

In het dorpje Vlahi bevindt zich het 'Large Carnivore Education Centre', waar ex-circusbeer Medo en ex-Kormisosh beer Buya waren opgevangen. Door omstandigheden kon Balkani Wildlife Society de beren niet langer verzorgen en is de hulp van Bears in Mind ingeschakeld. Inmiddels zijn Medo en Buya succesvol verhuisd naar Noord-Italië. Ze doen het boven verwachting goed, Buya is zelfs flink aangekomen en lijkt een stuk relaxter te zijn dan in Bulgarije! Lees meer hierover op pagina's 1 en 9 van deze krant.

(partner: BALKANI Wildlife Society)

Indonesië 2018-heden

De educatiecampagne voor de bescherming van de Maleise beer is door Gabriella Fredriksson en haar team verder uitgebreid. In 2019 en 2020 ligt de focus met betrekking tot de bescherming van de Maleise beren op het in kaart brengen van de belangrijkste corridors in het leefgebied van de Maleise beer en meer inzicht krijgen in de populatie. Hiermee is begin 2020 een start gemaakt. Bears in Mind zal de activiteiten van Pro Natura Foundation ook dit jaar blijven ondersteunen.

(partner: Pro Natura Foundation)

Nepal 2019-heden

Het belangrijkste doel van dit nieuwe project is om bestaande belangengroepen te betrekken bij de bescherming van Aziatische zwarte beren en hun leefgebied in Annapurna Conservation Area (ACA), Nepal. Streven is het negatieve beeld van beren bij te stellen door gerichte informatiecampagnes en workshops voor de belangrijkste lokale doelgroepen. Daarnaast wordt verantwoord beren-toerisme binnen het ACA bevorderd en in een lokaal dorp getest. Een tussentijds rapport is binnen en inmiddels hebben er veel meetings met communities en de dorpschouwen plaats gevonden en is er veel educatie geweest op diverse scholen. Het project zal in 2020 doorlopen.

(partner: Biodiversity Conservation Society Nepal)

DE VRIJWILLIGERS VAN BEARS IN MIND

Bears in Mind is een kleine stichting die dankzij de hulp van haar trouwe donateurs en vrijwilligers in staat is beren in het wild te beschermen en beren in nood te helpen. Graag laten wij u kennis maken met onze vrijwilligers, die u misschien wel eens ontmoet heeft bij de informatiestand in het midden van Het Berenbos. Hier geven zij informatie over beren, delen Berekranten uit en verkopen leuke souvenirs waarmee u de beren direct steunt. Graag zetten we Sophie Pietersen in de spotlights!

Sophie, stel je eerst even voor aan de lezers!

Hoi allemaal, ik ben Sophie, 38 jaar, woonachtig in Oosterbeek waar ik vaak een handje help in de chocoladewinkel van mijn vriend. Ik ben een echte dierengeek en heb zelf een lieve grote hond en twee lieve katten.

Sinds wanneer werk je voor Bears in Mind?

Ik ben in de zomer van 2019 begonnen, nog niet zo lang dus.

Hoe ben je ertoe gekomen om een berenstichting te gaan helpen?

Ik wilde graag een dag per week aan vrijwilligerswerk gaan besteden omdat ik dat belangrijk vind. En gelukkig heb ik er ook de tijd voor. Dieren in het algemeen zijn altijd mijn grote liefde geweest en grote roofdieren in het bijzonder. Ik kwam als kind al vaak in Ouwehands Dierenpark en vond het altijd een fijn park. Dat ik nu iets kan doen op deze

plek waarbij ik de beren kan helpen vind ik fantastisch.

Wat vind je het leukste om als vrijwilliger te doen?

Het leukste om te doen vind ik om met mensen te praten over het leven van de beren; hoe ze leven in het wild en de persoonlijke trekjes van de beren in Het Berenbos. Om de beren beter te leren kennen blijf ik altijd langer in het park, om ze goed te kunnen bestuderen. Op die manier kan ik de beren steeds makkelijker herkennen.

Je hebt natuurlijk veel boeiende contacten met donateurs en dieren tuinbezoekers. Kun je een gesprek noemen dat je echt is bijgebleven?

Alle gesprekjes met kinderen geven me altijd een glimlach mee naar huis. De nieuwsgierigheid en de dierenliefde van kinderen geven mij energie en hoop!

Wat vind je van Het Berenbos?

Een prachtplek! Je ziet dat de beren kunnen ontspannen, ook al leven ze met meerdere beren en wolven op een stuk en lopen er mensen rond. Ze hebben voldoende ruimte om zich terug te trekken en tot zichzelf te komen en dat is belangrijk na de heftige tijden die ze hebben meegemaakt voordat ze hier naartoe kwamen. Het Berenbos is een waar toevluchtsoord.

Heb je nog een favoriete Berenbos beer?

Ja, Dadon! Hij hangt ook als magneet op mijn koelkast! Hij komt altijd heel vrolijk over. Maar ik geniet van alle beren evenveel hoor!

Welke boodschap wil je de lezers van de Berekrant meegeven?

Hartelijk dank voor het volgen van het werk dat Bears in Mind doet en ik hoop dat er weer veel giften mogen binnenkomen om de beren te steunen. Dat kan bijvoorbeeld ook door bij ons een leuke knuffel te bestellen. Of kom vanaf het voorjaar weer langs in ons huisje midden in Het Berenbos. Ik heet jullie daar graag van harte welkom!

Sophie, ontzettend bedankt, wij hopen dat je nog lang vrijwilliger bij Bears in Mind blijft!

Graag gedaan, dat hoop ik ook!

Een kavel voor Keta

In december kregen we een bericht van twee grote berenfans waarin ze aankondigden op 10 december langs te komen om iets af te geven. Die dag verwelkomden wij de fans en kregen wij tot onze verbazing een grote doos in onze handen gedrukt. Terug op kantoor werd de doos geopend en zagen we wat erin zat: een grote knuffelbeer die van top tot teen behangen was met ... biljetten! Erbij zat een prachtige brief waarin de bedoeling van de schenking duidelijk werd gemaakt: een kavel ter herinnering aan beer Keta! Wat een geweldig gebaar! Vanaf nu is kavel 810 gesierd met een eerbetoon aan Keta.

Have a nice Bearday

CardShop PRINT & DRUKWERK

INTERNETSITES
PRODUCTFOTOGRAFIE

ONTWERP

PRINT- EN DRUKWERK

GEBOORTE- HUWELIJK
- EN DANKKAARTEN

HANDLETTER WORKSHOPS

Data, info en reserveren via www.handleter-kalender.nl
Volg ons op facebook/instagram
Vooraf aanmelden • Locatie: CardShop Tiel

WEERSTRAAT 34-4001 LD TIEL (CENTRUM)
0344 632174 WWW.CARDSHOP.NU

ROEMENIË IN DE BAN VAN BEREN

Sinds 2018 financiert Bears in Mind een project van Milvus ter bevordering van het samenleven tussen mens en beer in Roemenië. In dit land is het sinds 2016 verboden om op beren te jagen. Alleen met een speciale vergunning mag een beer worden bejaagd. Sinds die tijd is de druk om de jacht te hervatten sterk toegenomen. De media spelen hier een grote rol in en diverse prominente politieke kopstukken, die voor de jacht zijn, maken hier gretig gebruik van. Het project streeft ernaar beren en hun rol in het ecosysteem, waar ook mensen deel van uitmaken, feitelijk en positief onder de aandacht te brengen. Het lijkt erop dat dit project geen betere timing kon hebben!

Mini-serie

Het project kwam in 2019 goed op gang en er zijn tot nu toe vijf van de beoogde 10 korte films geproduceerd in de mini-serie met feitelijke informatie over beren en hun biologie, ecologie, bescherming en management.

De vijf films behandelen:

- 1) Winterrust (online gepubliceerd op 5 april)
- 2) Berenjongen (gepubliceerd op 27 mei)
- 3) Voortplanting (gepubliceerd op 2 september)
- 4) Radio telemetrie onderzoek (gepubliceerd op 31 oktober)
- 5) Dieet (gepubliceerd eind januari 2020)

De vijfde episode is tijdens het schrijven van dit artikel online gezet. Met deze mini-serie wil Milvus feitelijk juiste informatie over beren verspreiden onder een zo groot mogelijk publiek. Dit als tegengeld voor de toenemende negatieve en veelal onjuiste informatie die verspreid wordt door de massamedia en de politiek. Aangezien er in Roemenië een grote populatie Hongaren woont, wordt iedere film in het Roemeens en Hongaars gepubliceerd, met Engelse ondertiteling. Elke episode wordt op YouTube geplaatst en verspreid op de Facebook pagina van Milvus, maar ook o.a. via de website van de producent Blue Frog Film & Media en de nieuws website TransylvaniaNow.

Jacht

Het afgelopen jaar is de kritiek om drastische maatregelen te nemen tegen de zogenaamd groeiende populatie wilde beren enorm gestegen. Velen eisen dat beren weer bejaagd mogen worden, een maatregel die lijnrecht tegen de EU-richtlijnen in gaat (de Habitat Directive waaronder beren strikte bescherming genieten). Volgens berenexpert Csaba Domokos van Milvus is het geen goed idee om de jacht op beren weer te openen om zo de populatie onder controle te krijgen. In de eerste

Bijeenkomst met jagers

plaats is het namelijk nog altijd niet duidelijk hoeveel beren er nu werkelijk in Roemenië leven. Schattingen lopen uiteen van 4.000 tot 14.000. De meest betrouwbare schattingen liggen tussen de 6.000 en 6.650 beren. Maar zolang je niet weet hoe groot de populatie werkelijk is, heeft bejaging weinig zin.

Csaba geeft aan dat er medio januari 2020 een belangrijke aanpassing is geweest binnen de Roemeense jachtwet. Bruine beren blijven een beschermde diersoort, maar er zijn nu twee verschillende omstandigheden waaronder een beer bejaagd mag worden, door een ministerieel decreet waarbij een vergunning wordt afgegeven. De eerste reden spreekt van een intervention quota. Dit betekent dat een beer geschoten mag worden als deze een serieuze bedreiging vormt. De tweede reden is een prevention quota wat eigenlijk een hunting quota is. Hierbij moet de schade worden aangetoond die de beer veroorzaakt heeft. Een boer moet bijvoorbeeld aantonen dat zijn schapen door een beer zijn gedood. In het nationaal management plan voor de bruine beer in Roemenië staat het jacht quota op jaarlijks

maximaal 8% van de totale berenpopulatie. Hoeveel dat werkelijk is weet niemand aangezien het totale aantal beren niet vaststaat.

Niet genoeg voedsel

Het stijgend aantal incidenten tussen mensen en beren heeft meerdere oorzaken. De toenemende druk door met name illegale houtkap is een groot probleem waardoor geschikt berenleefgebied versnipperd raakt. Hierdoor zijn er ook meer conflicten tussen beren onderling, waardoor vele beren door soortgenoten uit de bossen verdreven worden en zich nabij dorpen en landbouwgrond ophouden. Een algehele achteruitgang van natuurlijk voedsel zoals bessen kan in sommige regio's ook problemen veroorzaken. Daarnaast verzamelen steeds meer mensen bessen, paddenstoelen en andere producten uit het

Beer in illegale snare

Nieuws!

Beer in Duitsland

Voor het eerst sinds beer Bruno in 2006, is er weer een beer waargenomen in Bayern. Nadat er in Oostenrijk ook al sporen waren gesignaleerd, werd er in oktober 2019 een foto van de beer in Duitsland gemaakt; Een cameraval in de omgeving van Garmisch-Partenkirchen fotografeerde voor het eerst sinds 13 jaar een beer. "De beer gedraagt zich erg schuw en onopvallend", aldus de woordvoerder van de overheid. De dichtst bijzijnde populatie beren bevindt zich in het Italiaanse Trentino, op ongeveer 120 kilometer afstand. Hier leven ongeveer 60 bruine beren. Ook in het verder gelegen drielandpunt van Slovenië, Italië en Oostenrijk leven beren. Naar alle waarschijnlijkheid is deze beer net als Bruno uit Trentino afkomstig. De beer is na oktober niet meer waargenomen. Het is onbekend wat er met de beer gebeurd is.

Bruine beer Bruno was in 2006 de eerste beer in 170 jaar die voet zette in Duitsland. Wekenlang probeerde de overheid de streng beschermde beer Bruno te vangen, die zich aan schapen vergreep, bijenkolonies plunderde en zelfs door dorpen liep. Uiteindelijk werd de 'probleembeer' in het bayerische Rotwandgebied doodgeschoten. Tegenwoordig staat een opgezette versie van Bruno in het 'Mensch und Natur' museum in Slot Nymphenburg.

bos, wat de kans vergroot op een confrontatie met een beer. In 2019 zouden acht mensen zijn gedood door beren in Roemenië. Een bijzonder hoog aantal, afgezet tegen de twee dodelijke slachtoffers in de periode 2017-2018.

Roemenië

Oppervlakte : 238.391 km²
 Staatsvorm : republiek
 Hoofdstad : Boekarest
 Inwoners : 21.529.967
 Schatting aantal beren: 6500
 Bergketens: Karpaten en Apuseni

BEARS IN MIND
BERENBOS
AVONTUUR

KINDERPAGINA

Beren en hun leefgebied

De acht beersoorten leven in gebieden die behoorlijk van elkaar verschillen. Zo leeft de ijsbeer in het koude noorden, terwijl de Maleise beer (honingbeer) een tropische soort is. Hieronder vind je foto's van de acht beersoorten en de gebieden waar ze leven, ook wel 'habitat' genoemd. Je moet

steeds een beersoort koppelen aan een gebied. Van de naam van de beersoort vul je alleen de **VETGEDRUKTE** letters in bij de juiste habitat. Heb je de goede koppelingen gemaakt, dan lees je op welke plek je ook beren tegen kunt komen. Veel succes! De oplossing staat op pagina 12.

Amerikaanse zwarte be**R**

H**O**ningbeer

Bruine be**E**r

I**J**sbeer

Lippe**N**beer

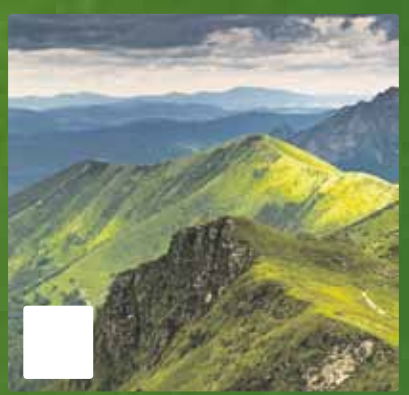
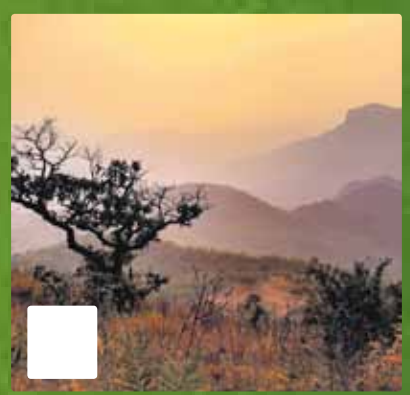
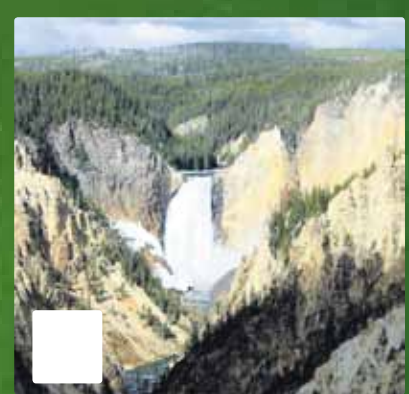
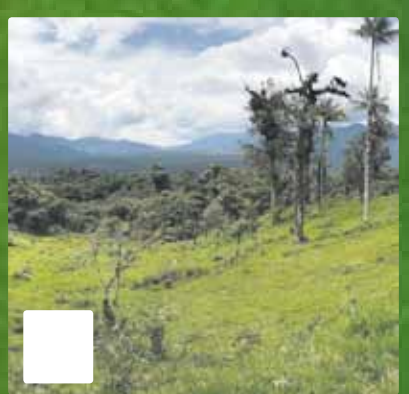
Brilbe**E**r

Aziatische zwarte Be**E**r

Reuz**E**npanda

BERESTERKE CAMPAGNE NODIG IN GEORGIË

Mocht je Georgië doorkruisen en de 800 kilometer lange centrale snelweg volgen – van Batumi aan de Zwarte Zee tot Dedoplistskaro in het oosten – dan is er een grote kans dat je een kooibeer tegenkomt. Al sinds het uiteenvallen van de Sovjet Unie (begin jaren 90) is het openlijk ‘tentoonstellen’ van beren in kleine vieze kooien een veel voorkomend fenomeen. Tegenwoordig worden de dieren vooral gehouden als attractie voor lokale en internationale toeristen. Ze zijn te vinden bij tankstations, restaurants en de vele beroemde kloosters die Georgië rijk is.

Naast het onophoudelijke dierenleed dat hiermee gemoeid is, heeft deze situatie ook een effect op de populatie wilde beren. Bears in Mind en partner organisatie NACRES hebben vanaf 2000 al flink wat werk verzet: Inventarisaties, educatieve campagnes, het opstellen van een Captive Bear Action Plan, en de reddingsoperatie in 2007 van Duuk, Igor en Diesel. Samen met NACRES en de dieren tuin van Tbilisi (die tot op heden de meeste beren heeft opgevangen) proberen we de overheid te overtuigen om concrete stappen te zetten en te werken aan oplossingen. Dit is bijzonder lastig vanwege het instabiele politieke landschap.

Het is in Georgië verboden om beren in gevangenschap te houden. Overtreding hiervan levert je direct een fikse boete op. De beer wordt in beslag genomen en verhuisd naar een opvangcentrum of de dierentuin. De zeer beperkte capaciteit in lokale dierenopvangcentra en de dierentuin, gecombineerd met de beperkte kennis en bewustwording van de bevolking zorgt er echter helaas voor dat de overheid het probleem meestal ‘door de vingers ziet’. Er is dus geen handhaving.

Om dit gebrek aan handhaving aan te pakken ondersteunt Bears in Mind het project ‘Public Awareness on Captive Bear Issues in Georgia’. Bij het project wordt een getrainde en actieve groep jongeren gebruikt; een Network of Concerned Citizens (NCC), met een zeer uitgebreid social media netwerk. Zij zullen een landelijke educatieve publiekscampagne opzetten met een mobiele multimedia studio, waarbij ze beren in gevangenschap registreren en monitoren en presenteren via bestaande (social) media kanalen. De groep wordt gecoördineerd door de lokale partner organisatie SEED (Science Environment Education Development). Daarnaast zal SEED een speciaal comité samenstellen met verschillende experts (NACRES, Tbilisi Zoo, Green Alternative) en afgevaardigden van het Ministerie van Milieu die de verzamelde data zullen evalueren en de mazen in de wetgeving zullen bespreken. Dit comité ontwikkelt ook een document waarin beschreven staat

welke methoden en stappen nodig zijn om de aanbevelingen te implementeren. Begeleid door SEED produceren de leden van het NCC educatief fotomateriaal, nieuws, video blogs en andere zogenaamde small feature stories.

Het project pakt direct het probleem van de vele beren in gevangenschap aan. Maar ook de illegale stroperij van wilde beren wordt meegenomen. Door het opzetten van een landelijke bewustwordingscampagne zal de maatschappelijke druk op de autoriteiten toenemen. Indien de overheid besluit het probleem aan te pakken, zal dit ook een positief effect hebben op de kwetsbare wilde populatie, doordat de handel in met name jonge weesbeertjes structureel zal afnemen.

Georgië

Oppervlakte : 69.700 km²
 Staatsvorm : parlementaire republiek
 Hoofdstad : Tbilisi
 Inwoners : 4.926.330
 Bij de laatste telling zijn er 25 beren in gevangenschap geteld

• ERIC SNELLEMAN

BERENBOS AVONTUREN

WWW.RODE-EGEL.NL

WINTERSLAAP BIJ BEREN, KUNNEN WE WAT VAN ZE LEREN?

Lekker de hele winter onder de wol, dat zouden we allemaal wel willen. Beren hebben het goed bekeken. Zodra het kouder wordt zoeken ze hun hol op en komen pas in de lente weer tevoorschijn. Althans zo lijkt het want in al die rust gebeurt er nog heel veel. Ten eerste houdt de beer niet echt een winterslaap. Bij beren heet dat winterrust.

Beren gaan in de zogenoemde winterrust vanwege hun omvang. Zoogdieren die in winterslaap gaan, zijn echt de hele winter niet te zien. Dit zijn vaak de kleinere zoogdieren. Zij zijn in staat om hun lichaamstemperatuur te laten dalen tot dezelfde als de omgeving, dat betekent dus soms wel onder het vriespunt! Zo kan het dus zijn dat je een eekhoorn vindt die stijf bevroren is. Wanneer de eekhoorn langzaam wordt opgewarmd is deze echter nog springlevend!

Een beer laat vanwege zijn omvang zijn lichaamstemperatuur maar met ongeveer 5 graden dalen. Het kost te veel energie ineens en duurt te lang om zo'n groot lijf weer op te kunnen warmen. Een beer moet binnen 10 minuten paraat kunnen staan om eventueel gevaar het hoofd te bieden of te kunnen vluchten. Daarom heet het dan ook winterrust, omdat de beer niet continue in zijn hol verblijft, in tegenstelling tot de kleinere zoogdieren. Ook kan het zijn dat de beer zo af en toe nog eens in de winter zijn hol verlaat om op zoek te gaan naar een lekker kostje. Ondertussen dat de beer wel ligt te slapen gebeurt er

wonderwel nog heel veel in zijn lijf, waar veel wetenschappers nieuwsgierig naar zijn omdat het veel oplossingen zou kunnen bieden voor menselijke lichamelijke problemen. Zoals bijvoorbeeld spieratrofie. Hoe komt het dat de spieren van de beer gedurende zijn winterrust niet afsterven? Wanneer mensen langere tijd stilliggen, neemt hun spiermassa drastisch af. Waarom niet bij de beer? Ook ontwikkelt de beer geen diabetes. Terwijl hij voordat hij in winterrust gaat toch een enorme vetlaag aanlegt en deze reserve wordt in de winterrust allemaal aangesproken. Hoe regelt de beer zijn bloedsuikerspiegel?

De stofwisseling van de beer zit heel ingenieus in elkaar. Deze stofwisseling is afhankelijk van veel omgevingsfactoren. Dat begint bij de omgevingstemperatuur en het dag-nachtritme, anders gezegd, de hoeveelheid daglicht op een dag. Ook het voedselaanbod is van belang. De beer eet ook 'met de seizoenen mee'. Dit zijn allemaal externe signalen waarop de stofwisseling, het metabolisme van de beer reageert. Wanneer de beer ontwaakt is het lente en zijn er veel grassen aanwezig. Grassen bevatten veel vezels en daar doet de beer zich dan ook tegoed aan om zo zijn spijsverteringsstelsel op te schonen. Hierdoor wordt de maag ook voorbereid om zogenoemde 'zomer bacteriën' te ontwikkelen.

Gedurende de zomer en herfst, wanneer de beer weer lekker bezig is om een vetlaag aan te leggen, zorgen deze zomer bacteriën voor een extra toename in gewicht in vet. Na de grassen, is er een overvloed aan fruit, met name bessen, boordevol met suiker. Ondanks die gewichtstoename blijven de beren opvallend gezond, en hun tolerantie voor glucose wordt daardoor niet beïnvloedt, ze ontwikkelen geen symptomen van suikerziekte. In de winterrust profiteren ze juist weer van 'winter bacteriën'. Deze samenstelling van microben in hun spijsverteringsstelsel zorgt er juist weer voor dat er vet wordt verbrand in plaats van een andere

Björna slaapt

energiebron, het verteren van spieren, aan te spreken. Ook is er in de spieren van de beer een verhoging te vinden van zogenaamde NEAA's; non essential amino acid (vertaald niet essentiële aminozuren). Dit zijn aminozuren die van nature voorkomen en mensen in pil vorm tot zich zouden kunnen nemen. Het blijkt echter dat het nemen van deze specifieke NEAA's in pil vorm niet leiden tot een afname van spieratrofie. Dat

betekent dat het belangrijk is dat de spieren van de beer zelf in staat zijn om dit aminozuur aan te maken. Hoe dit precies werkt en om dit mogelijk te maken voor mensen zou meer gen-onderzoek nodig zijn.

Zo zie je maar hoe interessant het berenmetabolisme is en dat het onder zijn kalme uiterlijk een heel ingenieus en druk baasje is en dat we nog heel veel van ze kunnen leren!

Igor geniet van een wortel

Koffie met gebak

Geniet voor of na uw bezoek aan Ouwehands Dierenpark, van één van onze koffiespecialiteiten met een heerlijk gebakje in onze Brasserie of op ons terras!

Tip! Parkeer uw auto kosteloos op onze parkeerplaats. De dierentuin is op steenworp afstand van ons hotel.

HOTEL **'t PAVILJOEN**

Grebbeweg 103-105 - 3911 AV Rhenen
Telefoon (0317) 619003 - info@paviljoen.nl - www.paviljoen.nl

MEDO EN BUYA (VERVOLG VAN PAGINA 1)

Historie Medo

Beer Medo heeft een bijzonder verhaal 'te vertellen'. Begin 2005 werd de Nederlandse Dierenbescherming benaderd door Balkani Wildlife Society (BWS) inzake de onmiddellijke noodhulp voor beer Toby, een bruine circusbeer van 2,5 jaar oud die snel verplaatst moest worden. Het circus werd verkocht en Toby moest verdwijnen. De bedoeling was hem uit te zetten in de vrije natuur, maar gezien zijn tamme opvoeding was dat tot mislukken gedoemd. Uiteindelijk werd afmaken nog als enige oplossing beschouwd. BWS had aan een aantal organisaties hulp gevraagd, maar toezeggingen kwamen niet op tijd. De Dierenbescherming nam contact op met Bears in Mind (toen Alertis) en er werd geld gestort voor de directe opvang en zorg van de beer in de dierentuin van Sofia. Hij zou daar vier maanden mogen verblijven. Nadat BWS de beer officieel geadopteerd had, doopten ze Toby om tot Medo. BWS had grote plannen met Medo, ze wilden namelijk een educatief centrum bouwen waarin grote roofdieren de hoofdrol zouden krijgen: de wolf, de lynx, de jakhals en de beer. Het Large Carnivore Education Centre in Vlahi zou een levende ambassadeur krijgen: Medo! Eind 2005 verhuisde Medo naar het nieuwe verblijf.

Historie Buya

Het berenfokstation Kormisosh in het Rhodope gebergte in het zuiden van Bulgarije was een overblijfsel uit de tijd dat Bulgarije en diverse andere Oostblok landen nog gebukt gingen onder een communistisch regime. De beren werden gefokt, vervolgens uitgezet in aangrenzende natuurreservaten, om uiteindelijk afgeschoten te worden door trofeejagers. Sinds 1993 was de bruine beer in Bulgarije een beschermde soort en met de toetreding van Bulgarije tot de EU in 2007 moesten de beren en andere roofdieren nog beter beschermd worden. Maar de beren van Kormisosh waren letterlijk aan het weggroten in het fokstation. Er was nauwelijks aandacht voor hun situatie en geen dagelijkse zorg voor de dieren. Helaas duurde het nog vele jaren voordat het Bears in Mind en haar lokale partners, in samenwerking met de Bulgaarse overheid, lukte om het fokstation definitief te sluiten. In 2011 kon de eerste noodhulp worden geboden, waarbij BWS met diverse dierenartsen van de universiteit en de dierentuin van Sofia onder begeleiding van de berenexpert Djuro Huber uit Kroatië de beren onderzocht. De 14 beren waren er erg slecht aan toe. Besloten werd om ze daar allemaal weg te halen. Langzaam

maar zeker vonden we nieuwe plekken voor de beren in België, Engeland en Duitsland. De helft kon naar Nederland verhuizen waarbij er in 2013 en 2014 vier naar Het Berenbos kwamen: Maria, Pesho, Keta en Mincho. Eén beer in Kormisosh was echter anders dan de rest. Het was een dier uit het wild, een zogenaamde 'probleembeer' die in het fokstation geplaatst was door de overheid omdat er (naast euthanasie) geen andere mogelijkheid was. Er werd besloten om beer Buya, waarschijnlijk geboren in 2004, te verhuizen naar Vlahi. Hier kon ze in 2014 terecht, toen haar verblijf naast dat van Medo gereed was.

Samen

Tussen 2014 en 2019 leefden Medo en Buya meestal gescheiden van elkaar. De reden was dat Buya vaak bang was voor Medo, met name als er eten in het spel was. Medo eiste dan alles op. Ze durfde ook niet goed door de sluis die de twee verblijven van elkaar scheidde. Maar als het paarseizoen was (ongeveer van mei tot en met juli) konden de beren het goed met elkaar vinden en waren ze vaak samen. Toen begin 2018 besloten werd dat de beren moesten verhuizen uit Vlahi, werd gezocht naar een groot natuurlijk verblijf waar de twee beren de rest van hun leven samen konden doorbrengen. Dus niet gescheiden van elkaar. Het vermoeden bestond namelijk dat als het verblijf groot genoeg zou zijn, de problemen zouden verdwijnen. Als ze makkelijk uit elkaars zicht konden blijven en voedsel geen conflict zou vormen, dan zouden de beren de toekomst met z'n tweeën aankunnen. Uiteindelijk bleek het centrum in Aprica de perfecte locatie; een 10.000 m² groot verblijf, met veel bomen en waterpartijen. Hier hadden eerder twee beren geleefd, maar die waren een natuurlijke dood gestorven. Op 4 augustus kwamen de beren

aan in het Noord Italiaanse Aprica. Eerst werd Buya alleen in haar nieuwe wereld gelaten, om te wennen aan de geluiden, de geuren en de grenzen van haar verblijf. Na een paar dagen kreeg Medo dezelfde behandeling. Dit herhaalde men diverse malen en na enkele weken werd besloten dat ze samen in het nieuwe verblijf konden. Uiteraard was er wat onrust, maar Buya toonde zich niet meer de bange beer die ze voorheen was en dit was een keerpunt. Medo respecteerde haar en sindsdien gaat het erg goed samen. Op het moment van schrijven (eind januari) hebben beide beren zich teruggetrokken in hun aparte binnerverblijf en eten nog maar nauwelijks. Ze lijken echt in winterrust te gaan! Een mooi en welverdiend einde aan dit verhaal. We hopen dat deze twee Bulgaarse beren, die altijd beschouwd werden als de enige twee Berenbosberen buiten Het Berenbos in Rhenen, nog vele jaren samen in de Italiaanse Alpen mogen leven.

WINTER?

 Check ook onze Facebookpagina

Hoewel de kalender duidelijk aangaf dat het toch echt winter was, lieten de weersomstandigheden iets heel anders zien: temperaturen met dubbele cijfers waren eerder regel dan uitzondering. Geen goede omstandigheden voor de beren om in winterrust te gaan. Toch deden de meeste beren erg hun best: Dadon liet zich al vanaf medio november niet meer zien, Duuk en Igor zochten ook al vlug hun eigen hol op, evenals Tory en Wolke. Ook Björna lag veel te slapen, en Mincho bouwde weer zijn traditionele 'nest'; een heuvel van zand vol takken en bladeren. Petje af voor het instinct van de beren!

Duuk & wolf

Maria

Mincho

Igor

Wolf

Dadon

ADOPTIE NIEUWS

Wij danken alle adoptie-ouders voor hun steun!

Duuk is de baas van Het Berenbos en makkelijk te herkennen; hij is de enige blonde beer in het bos. Zijn grootte zorgt ervoor dat hij ook niet makkelijk over het hoofd valt te zien. Duuk is meestal rustig en kalm, en kan met alle beren goed opschieten. Het komt zelden voor, maar soms laat hij duidelijk zien dat hij de baas is en wijst hij een van de andere beren even op zijn of haar plaats. Soms wil hij daar ook nog eens een sprint aan vastknopen, en dat levert wel een indrukwekkend beeld op; zo'n grote beer die door het bos dendert zie je niet elke dag! Duuk is dankzij zijn

Duuk

Tory

imposante verschijning een bijzonder fotogenieke beer. Duuk is heel vaak in het gezelschap van Igor, zijn grote vriend. Deze krachtpatser is dit jaar geadopteerd door Marianne Vos!

Tory en Wolke wonen al heel lang in Het Berenbos, en dat is goed te merken; deze twee stoere dames laten zich niks wijsmaken en bepalen zelf wel wat er gebeurt! Ze staan hoog in de hiërarchie en laten dat ook geregeld blijken; het komt nogal eens voor dat een andere beer even terecht wordt gewezen. Tory en Wolke zijn tweelingzussen,

Wolke

en maakten zelfs deel uit van een heuse beren drieling. Broer Axel overleed echter al in 2002. Nog steeds brengen de twee zussen veel tijd door met elkaar, en ook tijdens de winterrust slapen ze lekker in hetzelfde hol. Beide beren houden ervan op een boomstam te slapen.

Wolke is dit jaar geadopteerd door Claudine Noorlander - Drieghe.

Ook Tory heeft een nieuwe adoptie-ouder gevonden; dit jaar is zij geadopteerd door Ester Smit.

Winkeltje

Wilt u een wolf adopteren?

Ga dan naar www.BEARSinMIND.org of stuur een bericht naar info@bearsinmind.org

NIEUW Internationale postzegels (vel 5 stuks) € 11,95

Steun de beren door artikelen van Bears in Mind te bestellen. De opbrengst komt geheel ten goede aan projecten voor de bescherming van de beer in het wild en hulp aan de beer in nood. Ook leuk om cadeau te doen! Je kunt al deze artikelen ook bestellen via de webshop op www.BEARSinMIND.org.

Magneten

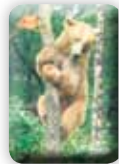
Maria

Dadon

Björna

Duuk

Igor

Keta

Mincho

Tory

Pesho

Wolke

Wolven

Knuffels

TIP

CLASSIC wolf L

PLAN bruine beer

SUPER SOFTIES wolf

Zilvertinnen theelepels met beer

Lepel 1

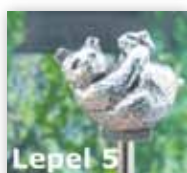
Lepel 2

Lepel 3

Lepel 4

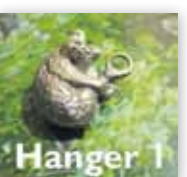

Lepel 5

Lepel 6

Zilvertinnen berenhangers

Hanger 1

Hanger 2

Postzegels

Nederland

Nederland

Eco T-shirt

Origineel ontwerp van Lucien de Groot met de tekst 'What's good for Bears is good for people'.

Dames S of M

Wit of lichtblauw

BESTELBON

Ja, ik steun de beren en wil graag de volgende artikelen bestellen.

PRODUCT	MAAT	AANTAL	KLEUR	PRIJS P.ST.	BEDRAG
Ansichtkaarten, set 10 stuks + enveloppen				€ 6,95	
Akkerbloemen mix				€ 2,00	
Jute draagtas				€ 9,95	
Zilvertinnen berenhanger (hanger 1 of 2)				€ 4,95	
Zilvertinnen berenlepel (lepel 1, 2, 3, 4, 5 of 6)				€ 9,95	
Geschenkverpakking berenlepels 1 set				€ 49,75	TIP
Postzegels vel 10 stuks				€ 14,00	
Internationale postzegels (vel 5 stuks)				€ 11,95	NIEUW
Knuffels PLAN (Bruine beer / Wolf / Zwarte beer)				€ 12,95	TIP
Knuffels CLASSIC wolf Large				€ 19,95	TIP
Knuffels SUPER SOFTIES (Wolf / Beer)				€ 10,95	
Magneten (Maria, Dadon, Björna, Duuk, Igor, Keta, Mincho, Tory, Pesho, Wolke of Wolven)				€ 3,00	
Eco T-shirt 'What's good for bears' Dames S of M (beide maten in blauw of wit)				€ 12,50	OP=OP

Verzendkosten binnen Nederland bedragen € 4,25. Verzending binnen Europa kost € 11,50 en voor overige landen betaalt u € 19,- aan verzendkosten.

Totaal bedrag (inclusief verzendkosten)

Enmalige machtiging

SEPA

Naam: Bears in Mind
 Adres: Postbus 9
 Postcode: 3910 AA
 Woonplaats: Rhenen
 Land: Nederland
 Incassant ID: NL71ZZZ411861020000
 Kenmerk machtiging: Bestelling Berekrant 104

Stichting voor beren

Naam: de heer/mevrouw .....
 Adres: .....
 Postcode/Plaats: .....
 E-mail: .....
 Telefoon: .....
 IBAN nummer: ..... Datum: .....

Handtekening: .....

Vul de Bestelbon in en stuur deze naar Bears in Mind, Postbus 9, 3910 AA Rhenen.

EVENEMENTEN 2020

31 mei BEREFEEST

Dit jaar vindt het beregezellige Berefest plaats in mei: op zondag 31 mei staat de dierentuin in het teken van de beren. Donateurs van Bears in Mind ontvangen de activatiecodes hiervoor geprint op de adresdrager van deze Berekrant.

19 september SPORTIEF EVENT

Zaterdag 19 september wordt er een groot sportief evenement georganiseerd. Wat er dan allemaal gaat gebeuren is nog een verrassing. Reserveer deze dag alvast in uw agenda!

19 september BEARS IN MIND AWARD

Ook dit jaar wordt er weer een berenbeschermers van het jaar gekozen. Net zoals vorig jaar, met als speciale gast

Anna Gimbere, belooft het weer een feestelijk evenement te worden. Kandidaten ontvangen stemmen via de website van Bears in Mind en krijgen punten van een jury.

Doneren via de website

Begin dit jaar hebben we de donatiemodule op onze website vernieuwd. Doneren is hierdoor veel overzichtelijker en eenvoudiger geworden. Het afgeven van een machtiging om berenbeschermers te worden gebeurt nu middels een digitaal mandaat. De machtiging geeft u nu af in uw eigen vertrouwde bankomgeving. We hopen ook aankomend jaar op uw steun te kunnen rekenen en veel nieuwe donateurs te mogen verwelkomen!

Bon voor een beregoed gebaar!

Berenbeschermers

- Ja, ik word tot wederopzegging berenbeschermers voor:
  - € 25,00 € 30,00 € 35,00 € ..... per jaar
  - € 3,00 € 5,00 € 7,50 € ..... per maand

Vanaf € 25,00 per jaar of € 3,00 per maand heeft u de volgende opties:
 Ik ontvang de Berekrant graag per post per mail niet
 Ik stel wel / geen prijs op een uitnodiging voor het jaarlijkse Berefest.

- Ja, ik help de beren met een eenmalige gift van € 7,50 € 12,50 € 25,00 €.....

Dit is een SEPA machtiging. Ik machtig Bears in Mind het ingevulde bedrag af te schrijven van mijn bankrekening.

Naam: Bears in Mind
 Adres: Postbus 9
 Postcode: 3910 AA
 Woonplaats: Rhenen
 Land: Nederland
 Incassant ID: NL71ZZZ411861020000
 Kenmerk machtiging: Donatie Berekrant 104

Naam: de heer/mevrouw .....
 Adres: .....
 Postcode/Plaats: .....
 Telefoon: .....
 E-mail: .....
 IBANnummer: .....
 Datum: .....
 Handtekening: .....

U kunt deze bon sturen naar: Postbus 9, 3910 AA Rhenen of info@bearsinmind.org

Doneer voor de Beer

Beregulle gevers!

Bears in Mind ontvangt geen subsidies en is financieel volledig afhankelijk van berenbeschermers, giftgevers, sponsors, en dergelijke. Een greep uit de vele gulle gevers:

M.W. Schubert – van der Burgt	Overijssel
V. Hoeksma	Noord-Holland
N. Visser	Noord-Holland
M. Hirschler	Gelderland
M.B. Visser	Drenthe
E. Plokker	België
A. Sloos	Zuid-Holland
R. Jongenelen	Noord-Holland
E. + J. Toma	Noord-Brabant
J.M. van der Linden - Camphuis	Noord-Holland
Monique Goderie	Zuid-Holland

Natuurlijk danken wij ook alle overige begunstigers!

BEREN ALS ERFGENAAM

Weet u dat u Bears in Mind kunt opnemen in uw testament? Als u overweegt (een deel van) uw erfenis ten goede te laten komen aan de beren, dan kunt u Bears in Mind benoemen tot (mede-) erfgenaam!

Kijk voor meer informatie op:

www.bearsinmind.org/Steun-ons/Beren-als-erfgenaar of bel 0317 650220

OOK EEN STUKJE BERENBOS?

Wat is er nou mooier dan symbolisch eigenaar worden van een mooi stukje Berenbos en hiermee de beren in nood helpen. Het Berenbos is opgedeeld in ruim 2000 kavels van ±10 m². Voor € 525,- bent u 7 jaar lang 'kaveleigenaar'. U krijgt jaarlijks twee entreekaarten voor Ouwehands Dierenpark en Het Berenbos en natuurlijk een uitnodiging voor het jaarlijkse 'Berefest'! Op de borden bij de ingang van Het Berenbos plaatsen wij de door u aangeleverde tekst achter uw kavelnummer.

Kijk voor meer informatie op:

www.bearsinmind.org/Steun-ons/een-stuk-berenbos-kopen of bel 0317 650220

Oplossing puzzel pagina 6: BERENBOS

NL 26 TRIO 025.46.92.664
BEARS IN MIND
 Rhenen

Colofon

Aan deze krant werkten mee: Koen Cuyten, Bert de Smidt en Ingrid Vermeulen
 Eindredactie: Bert de Smidt
 Opmaak: Wilma Termeer (CardShop.nu, Tiel)
 Druk: Janssen/Pers Rotatiedruk

Voor vragen, opmerkingen, tekeningen of brieven: Bears in Mind, Postbus 9, 3910 AA Rhenen, tel.: (0317) 650220, info@bearsinmind.org

Meer informatie: www.bearsinmind.org
www.largebearenclosures.com en
www.bearalert.org

IBAN NL 26 TRIO 025.46.92.664